

pe
gaura
cheii

MINISTERUL DE FINANȚE

an 1 / nr. 2 / iulie 2015

Editorial

Dimensiunile evaziunii fiscale în Europa

1.000 de miliarde de euro, adică 2.000 de euro pentru fiecare cetățean – la atât se ridică pierderile Uniunii Europene provocate de evaziunea fiscală. Este echivalentul a jumătate din PIB-ul Italiei sau de peste 3 ori cât datoria Greciei. Și această situație este în mod clar o consecință a lipsei de armonizare fiscală pe continent, lucru care a făcut posibilă apariția aici, pe teritoriul european, a unor paradisuri fiscale.

Mihai Bălescu
redactor-șef

Ați auzit, de exemplu, de insula Jersey, situată între Franța și Anglia, în Canalul Mânecii? Are doar 100.000 de locuitori, dar găzduiește depozite bancare de peste 600 de miliarde de euro, bani feriți de impozite, care stau ascunși în conturile a vreo 50 de bănci internaționale care funcționează pe insulă.

Jersey este de fapt al șaptelea cel mai mare paradis fiscal din lume, cu legi care stabilesc un impozit maxim de 20%, dar care nu poate depăși 125.000 de euro anual, oricare ar fi volumul veniturilor. Un adevărat cadou pentru milionarii lumii, care s-au grăbit să-și stabilească domiciliul aici – desigur, doar scriptic, nu și în mod real – pentru a profita de situație.

De-aceia nu trebuie să ne mire că peste jumătate din „locuitorii” insulei sunt bancheri, contabili, avocați și consilieri financiari care se bucură din plin de fiscalitatea redusă.

Este, în mod clar, un avantaj neloyal de care beneficiază bogații Europei, într-o perioadă în care cetățenilor obișnuiți li se spune să strângă cureaua și să suporte consecințele dramatice ale șomajului masiv (23 de milioane, numărul la zi al șomerilor din statele UE).

Concluzia? E multă gargară politică atunci când vine vorba despre paradisurile fiscale. Dar trebuie înțeles că aceste paradisuri există doar pentru că așa doresc elitele conducătoare și guvernele. Totul este o prefăcătorie. Numai Jersey administrează 200 de miliarde de euro bani lichizi pentru sistemul bancar britanic, o sumă care ar ajuta de minune la depășirea crizei financiare. Doar că, atunci când au nevoie de bani, guvernele îi iau întotdeauna din pensii și din salarii, nu din marile averi. E un „secret” știut de toată lumea.

CUPRINS

- **Instabilitatea legislativă și procedurile interne de adoptare a actelor normative** 2
- **Guvernul pregătește amânarea introducerii caselor de marcat cu jurnal electronic** 3
- **Domeniul jocurilor de noroc și al pariurilor sportive. Dinamica legislației** 5
- **Noi criterii pentru clasificarea unei activități drept independente** 7
- **Avem nevoie de o nouă viziune fiscală?** 9
- **Standardele Internaționale de Contabilitate. Implicații generale ale adoptării IFRS** 12

«Evaziune fiscală»

Această lucrare poate fi vizualizată și online

RENTROP & STRATON PRO

www.rspro.ro

✦ **Strict confidențial**

Instabilitatea legislativă și procedurile interne de adoptare a actelor normative

Ce determină instabilitatea legislativă, cu precădere din domeniul fiscal?

Care este și ce se ascunde în spatele procesului legislativ, în cadrul procedurii stabilite de normele de tehnică legislativă, dar și dincolo de acestea, când numeroase acte normative, dar mai ales amendamente apar dintr-o dată fără ca nimeni să se fi așteptat?

Sunt întrebări care preocupă un număr din ce în ce mai mare de persoane conștiente de efectul negativ al impredictibilității acestora.

Modificarea permanentă a legislației fiscale este principalul inamic al oricărui contribuabil, fie că este o companie sau un simplu salariat, deoarece, în condiții de piață normale, fiecare își poate ajusta cheltuielile și veniturile pe baza unei proiecții a impactului pe care legislația fiscală îl are asupra sa.

Modificările legislative au cauze diferite. Unele sunt determinate de ample analize economice și dezbateri îndelungate referitoare la oportunitate. Altele, în schimb, nu parcurg toate etapele impuse de procedură și stârnesc valuri de nemulțumire prin caracterul intempestiv al modificărilor. Cunoașterea procesului legislativ permite înțelegerea mai profundă a mecanismelor de ajustare permanentă practică în special de administrația fiscală și creează premisele exercitării unor presiuni la adresa acesteia pentru a-i impune respectarea tuturor procedurilor.

Pot fi distinse două componente ale procesului de adoptare a actelor normative. Prima este reprezentată de etapa de informare a persoanelor vizate și de participare a acestora la procesul decizional și de elaborare a reglementării, astfel cum este stabilită prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Până la acest act normativ, inițiativa supunerii spre aprobare a unui act normativ era permanent imprevizibilă, deși sunt semnalate și în prezent acte normative care ocolesc procedura privind transparență decizională.

Exemplu:

Iată, spre exemplu, modul în care trebuie să se realizeze dezbaterile publice asupra unui act normativ în conformitate cu prevederile art. 6 din actul normativ menționat mai sus. Mai întâi, autoritatea publică care are

obligatia să le organizeze va publica pe site-ul propriu și va afișa la sediul propriu o notă de fundamentare, o expunere de motive, un referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus, un studiu de impact și/sau de fezabilitate, după caz, textul complet al proiectului actului respectiv și modalitatea de colectare a recomandărilor, modalitatea de înscriere și luare a cuvântului, timpul alocat luării cuvântului și orice alte detalii de desfășurare a dezbaterii publice prin care se asigură dreptul la libera exprimare al oricărui cetățean interesat.

Dezbaterea publică se va încheia în momentul în care toți solicitanții înscriși la cuvânt și-au exprimat recomandările cu referire concretă doar la proiectul de act normativ în discuție. La dezbaterea publică vor participa obligatoriu inițiatorul și/sau inițiatorii proiectului de act normativ din cadrul instituției sau autorității publice locale, experții și/sau specialiștii care au participat la elaborarea notei de fundamentare, a expunerii de motive, a referatului de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus, a studiului de impact și/sau de fezabilitate, după caz, și a proiectului de act normativ.

În final, în termen de 10 zile calendaristice de la încheierea dezbaterii publice se asigură accesul public, pe site-ul și la sediul autorității publice responsabile, la următoarele documente: minuta dezbaterii publice, recomandările scrise colectate, versiunile îmbunătățite ale proiectului de act normativ în diverse etape ale elaborării, rapoartele de avizare, precum și versiunea finală adoptată a actului normativ. Toate documentele de mai sus trebuie să fie păstrate pe site-ul autorității publice responsabile într-o secțiune dedicată transparenței decizionale. **O analiză rapidă a modului în care sunt respectate aceste cerințe conduce la răspunsul că nu sunt pe deplin respectate.**

Cea de-a doua componentă, care generează grave probleme deopotrivă administrației fiscale, dar și contribuabililor, este cea legată de conținutul actelor normative, de rigoarea și claritatea normei juridice care să acopere toate situațiile posibile și să le reglementeze fără alte interpretări. Această componentă este reglementată în detaliu de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative și alte reglementări subsecvente și de Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, emis în apli-

careia legii, aprobat prin H.G. nr. 561/2009, alături de alte reglementări cum sunt H.G. nr. 1.361/2006 privind conținutul instrumentului de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative supuse aprobării Guvernului.

Normele de tehnică legislativă statuează o serie de principii care guvernează elaborarea proiectelor de acte normative. Acestea trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Printre cerințele de formă cerute de Legea nr. 24/2000 se numără și cele potrivit cărora textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor.

Respectarea acestor cerințe ar determina eliminarea unui număr uriaș de acte normative destinate doar să corecteze greșelile comise în cadrul acestei componente fie din cauza unei redactări limitative, fie din cauza unei formulări imprecise. Un număr uriaș de dispute cu administrația fiscală sunt generate de lipsuri și imperfecțiuni în modul de redactare a actelor normative care determină interpretări diferite. Îmbunătățirea acestora trebuie realizată printr-o mai bună cunoaștere și implementare de către specialiști care le elaborează a tehnicilor de redactare a unei norme juridice nefiind necesară doar cunoașterea situațiilor care urmează a fi reglementate.

Pe lângă cauzele menționate mai sus, trebuie subliniate și cele care sunt datorate analizei insuficiente a implicațiilor actului normativ adoptat a mecanismelor de punere în aplicare și de costurile pe care le impune atât

la nivelul administrației, cât și la contribuabil. **Ce exemplu mai potrivit poate fi dat decât reglementarea bacșului cu tot cortegiul de proceduri de notificare a administrației, de registre de completat, urmată după câteva săptămâni de abrogare a dispozițiilor legale referitoare la acesta.** Trebuie subliniat faptul că orice eroare de acest tip a administrației cauzează probleme ce nu pot fi înlăturate prin simpla abrogare a normei după ce ea și-a produs efectele. Pe perioada de aplicare cuprinsă între 8 mai și 9 iulie, când Legea nr. 185/2015 a intrat în vigoare, reglementările vor trebui aplicate și vor fi verificate de către organele de control.

Concluzie:

Iată cum aplicarea unei soluții de tehnică legislativă constând în impunerea unui termen mai îndelungat pentru intrarea în vigoare a actului normativ sesizat ca având o mare complexitate ar putea remedia deficiențele generate de superficialitatea parcurgerii procedurii din prima etapă a transparenței decizionale, atât timp cât problemele tehnice ar fi putut fi identificate și înlăturate.

Este încurajator faptul că, sub aspectul necesității respectării normelor de tehnică legislativă, Curtea Constituțională a declarat neconstituționale acte normative invocând redactarea deficitară a acestora.

Desigur că, în conformitate cu art. 74 alin. (2) din Constituția României, nu pot face obiectul inițiativei legislative a cetățenilor problemele fiscale, însă o implicare a acestora în cadrul mecanismelor de transparență decizională și o sesizare mai pregnantă a încălcării normelor de tehnică legislativă vor constrânge administrația fiscală și celelate autorități emitente ale actelor normative să elimine erorile și vor conduce la o îmbunătățire a cadrului legislativ.

■ Justinian Cucu

Specialist în drept fiscal și fiscalitate internațională

⚡ Vi se pregătește ceva!

Guvernul pregătește amânarea introducerii caselor de marcat cu jurnal electronic

În Monitorul Oficial, Partea I, nr. 966 din 30 decembrie 2014 a fost publicată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale. Prin această ordonanță s-au introdus prevederi cu privire la obligativitatea utilizării de aparate de marcat cu jurnal

electronic de către operatorii economici și eliminarea aparatelor de marcat cu rolă-jurnal. Această măsură legislativă urmărește ca, într-o perioadă de tranziție, să alinieze sistemul de aparate de marcat fiscale utilizate în România cu cele folosite de celelalte țări europene, România fiind singura țară europeană în care se mai utilizează aparate de generație veche, cu role-martor de hârtie.

Important!

Noile case de marcat includ dispozitive cu funcții de case de marcat, echipate cu dispozitiv de memorare a jurnalului electronic, care înglobează constructiv un modul fiscal, prin intermediul căruia controlează memoria fiscală, dispozitivul de imprimare, dispozitivul de memorare, afișajul client, dispozitivul de salvare externă și dispozitivul de comunicație externă care permite integrarea într-un sistem informatic.

Supravegherea și monitorizarea aparatelor de marcat electronice fiscale se va realiza de către Agenția Națională de Administrare Fiscală. La nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală se va întocmi în formă electronică un registru național de evidență a aparatelor de marcat electronice fiscale instalate în județe și în sectoarele municipiului București. În vederea realizării supravegherii și monitorizării aparatelor de marcat electronice fiscale, utilizatorii caselor de marcat vor fi obligați să asigure conectarea la distanță a aparatelor de marcat electronice fiscale, în vederea transmiterii de date fiscale către Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Pentru realizarea operațiunii de supraveghere și monitorizare a aparatelor de marcat electronice fiscale, Agenția Națională de Administrare Fiscală va emite, până la data de 1 februarie 2017, norme metodologice privind procedura de conectare a aparatelor de marcat electronice fiscale la un sistem informatic național de supraveghere și monitorizare a datelor fiscale.

Introducerea acestor case de marcat urmează a se efectua în cadrul unei perioade de tranziție.

Concret, conform O.U.G. nr. 91/2014, operatorii economici care au calitatea de mari contribuabili au obligația de a utiliza numai astfel de case de marcat începând cu data de 1 aprilie 2016, în timp ce contribuabilii mijlocii vor fi obligați să utilizeze numai astfel de case de marcat începând cu data de 1 iulie 2016, iar contribuabilii mici începând cu data de 1 noiembrie 2016.

Recent, Ministerul Finanțelor Publice a lansat în dezbatere publică un Proiect de ordonanță privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea și completarea unor acte normative prin care se amână termenul pentru implementarea caselor de marcat cu dispozitive electronice.

Proiectul prevede prelungirea cu 6 luni a termenelor de utilizare exclusivă a noilor case de marcat. Astfel, proiectul prevede utilizarea noilor case de marcat începând cu data de 1 octombrie 2016 de către operatorii economici care au calitatea de mari contribuabili, începând cu data de 1 ianuarie 2017 de către operatorii economici care au calitatea de contribuabili mijlocii și începând cu data de 1 mai 2017 de către operatorii economici care au calitatea de contribuabili mici, potrivit dispozițiilor legale.

Conform proiectului, începând cu data de 1 aprilie 2016, Comisia autorizează numai distribuitori pentru aparatele de marcat electronice fiscale cu jurnal electronic, în prezent termenul fiind fixat de O.U.G. nr. 91/2014 la data de 01 octombrie 2015.

Conform O.U.G. nr. 91/2014, comercializarea aparatelor de marcat electronice fiscale cu rolă-jurnal va fi interzisă începând cu data de 1 ianuarie 2016. Conform proiectului, comercializarea aparatelor de marcat electronice fiscale cu rola-jurnal ar putea fi interzisă începând cu data de 1 iulie 2016.

Atenție!

Nerespectarea de către utilizatorii aparatelor de marcat electronice fiscale a termenelor prevăzute de lege, de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale cu jurnal electronic se sancționează cu amendă în cuantum de 9.000 lei, precum și cu suspendarea activității operatorului economic la unitatea de vânzare a bunurilor sau de prestare a serviciilor, până la dotarea cu aparat de marcat electronic fiscal și prezentarea dovezii de plată a amenzii sau a jumătate din cuantumul acesteia, după caz, organului constatator.

Utilizatorii aparatelor de marcat electronice fiscale pot comercializa aparatele scoase din uz către distribuitori autorizați sau către operatori economici care sunt direct implicați în colectarea, tratarea, reciclarea, valorificarea și eliminarea nepoluantă a deșeurilor de echipamente electrice și electronice, cu condiția păstrării și arhivării memoriilor fiscale pe perioada prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

■ Irina Dumitrescu

Economist, Consultant fiscal, Expert contabil

Vă invităm să faceți parte din comunitatea celor 22,477 de contabili care beneficiază în fiecare zi de consultanță specializată cu PortalCodulfiscal.ro!

Modificările continue ale Codului fiscal pot da bătăi de cap oricărui contabil, iar neclaritățile din lege ridică în permanență mari semne de întrebare.

PORTAL
Codul Fiscal

DE CE PortalCodulfiscal.ro?

- Acces permanent la o bază de date cu peste 39.700 de întrebări și răspunsuri pe subiecte precum TVA, Impozitul pe profit, Taxe și impozite, Contabilitate și multe altele.
- Consultanță personalizată specializată în scris, direct pe adresa dvs. de e-mail.
- Consultanță personalizată specializată telefonică, o dată la două săptămâni, miercuri, în intervalul orar 17:15 – 19:15.
- Participarea la 6 seminarii online unde puteți adresa întrebări și primiți pe loc, în timp real, răspunsul de la cel mai bun specialist în domeniu.

Beneficiați ACUM de serviciul PREMIUM de consultanță fiscal-contabilă PERSONALIZATĂ și SPECIALIZATĂ!

www.consultanta-portalcodulfiscal.fisc.ro